

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare cm. Lei 6.—

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Cercul vicios al crizei — Situația schimbului și relațiilor economice internaționale în 1932. — Dela „Solidaritatea”: Comunicat. — Către băncile românești din ținuturile de dineoace de Carpați. — Informațiuni. — Anunț. — *Cronica:* Bilanțul băncii „Albina” pe anul 1932. Consfătuirea continuativă a băncilor noastre.

Cercul vicios al crizei.

Desechilibrul puternic ce s'a produs în viața economică mondială după războiu, a fost explicat în toate felurile posibile. Ca măsuri pentru revenirea la echilibru s'au preconizat în toate părțile acelea, cari tindeau la restrângerea cheltuielilor în economia publică și privată. Sub imperioasa constrângere a realităților dureroase, toate instituțiunile și-au redus la minimum posibil personalul și retribuțiunile, pentru a putea face față evenimentelor fără sdruncinare.

Ca un rezultat al acestui deziderat este faptul că comprimarea cheltuielilor a început acolo unde era posibil cu mai multă ușurință: retribuțiunile funcționărești. Astfel dacă considerăm că aceste retribuțiuni erau reprezentate în 1914 prin indicele 100, ele sunt astăzi: în Belgia și Olanda 95, deci reduse cu 5%; în Anglia și Italia 88, deci reduse cu 12%; în Germania și Bulgaria 85, deci reduse cu 15%; în Austria 80, deci reduse cu 20%; în Polonia 58 iar în România 55, deci reduse respectiv cu 42% și 45%¹⁾.

Precum se vede în țara noastră retribuțiunile funcționărești s'au tăiat cu cea mai trivială cruzime. Și nu e nici de mirare căci la noi clasa funcționărească formează cel mai eterogen conglomerat

de indivizi. În felul acesta și mai cu seamă dacă ne gândim în ce mod ne permis a fost amplificat după războiu aparatul nostru funcționăresc, creându-se aceea himeră a direcțiunilor de toate categoriile, ne putem explica gradul de maleabilitate cu care se poate frământa acest aluat al retribuțiunilor funcționărești.

Două motive puternice în aparență au ghidat spre cele de mai sus expuse în afară de repercusiunea crizei generale și anume:

a) că există desacord mare între prețul produselor agricole și industriale. Cum viața economică a țării noastre este legată de prețul primelor produse, preț care era foarte mic, s'a găsit ca ceva natural ca să se diminueze în toată țara standardul vieții.

b) că se observă o tendință generală de reducere a prețurilor produselor pe piață și că reducerea retribuțiunilor apare ca ceva automat.

Printr'o singură lovitură deci se credea că vom pară două rezultate deodată și cu efect concomitent, adică racordarea vieții noastre economice la cea mondială și ieftinirea traiului. În ce măsuri au fost atinse aceste deziderate, vom vedea în cele de mai jos.

Este adevărat că prețurile produselor industriale au scăzut în ultimul timp într'o proporție sensibilă. În special s'a observat această scădere la prețul produselor brute de tot felul: cupru, plumb, staniu, fier, cărbuni etc. Scăderea prețului acestor produse se datorește pe de o parte marelui producțiuni, pe de altă parte consumului mic ce se face. Producțiunea de materii brute mai sus menționate a întrecut cu cantități enorme necesitățile pieții. Așa

¹⁾ Dezi Buletinul A. G. I. R. Nr. 11 pe 1931.

de exemplu stocul de cupru la sfârșitul anului 1931 avea o creștere de 480.000 tone, afară de vreo 259.000 tone, cari se fin nepublicate în statistici²⁾. Degringolada prețurilor materiilor brute n'a putut fi oprită nici prin obișnuitele manevre ale diferitelor carteluri, ca acela al staniului, care a revizuit în diferite rânduri cotele de producțiune pentru diferitele state, ajungând chiar la rezultatul că în privința producțiunii acestei materii prime, s'a înregistrat o scădere de 29.000 tone în anul 1931 cu speranțe și tendințe ca această scădere să meargă până la cca 60.000 tone în 1932. Tot asemenea în urma manevrelor cartelurilor s'a redus în 1931 într'o proporție corăspunsătoare producția plumbului și a zincului.

Și totuși prețurile nu s'au putut menține. De aceea acel al cuprului a scăzut în 1931 cu 8'10 cenți la pfund față de 1930 (dela 19 cenți la 10'80) și sunt tendințe de a stabili acest preț în jurul cifrei 7—7'50 cenți, pfund. Precum vedem deci prețul produselor industriale a trebuit și el să scadă într'o proporție corăspunsătoare cu acela al materiilor prime. Dar scăderea aceasta a prețului produselor industriale a atras după sine o nouă scădere a prețului cerealelor pe toate piețele mondiale. Astfel grâul, secara, porumbul și cu ele orezul, cafeaua, bumbacul au avut a suferi importante scăderi la prețuri. În aceste condițiuni și în fara noastră prețurile cerealelor au fost suse unei noi scăderi, iar adaptarea prețurilor produselor fabricate la cele agricole a suferit o importantă desiluzie.

Că așa s'au întâmplat lucrurile, putem observa din variația indicelui prețului diferitelor produse pe toată durata anului 1931, în raport cu 1930. Așa de exemplu, pentru cereale și produse agricole numărul indice al prețului a fost la noi de 2358 în 1930 și de 2110, 2171 și 2073 respectiv în Aprilie, Mai și Iunie 1931. De asemenea produsele petrolifere au avut în ce privește variația numărului indice aceeași scară descendentă (3052 în 1930 și 1828, 1729, 1636 resp. în Aprilie, Mai și Iunie 1931. Indicele se referă la 1912 an pentru care el este egal cu 100). În fine sarea, soda și pieile cuprinse sub art. diverse și cari formează pentru noi importante materii de export, au avut ca

²⁾ Vezi Curentul dela 7 Ianuarie 1932: Piața mondială a mărfurilor.

numeri indici pentru aceleași perioade, 3024, 2355, 2321 și 2302³⁾.

În ce privește al doilea deziderat, care se urmărea prin restrângerea retribuițiilor el n'a fost mai puțin dător de speranțe înșelătoare. Lăsăm la o parte faptul că unele fabricate s'au mai scumpit în 1931 față de 1930 ca de exemplu produsele textile al căror număr indice a variat dela 5976 în 1930, la 6544, 6636 și 6621 în Aprilie, Mai și Iunie 1931, sau produsele de fier și oțel, cari au o variație în numărul indice de 4390, 4380, 3489 și 3906 în epocile respective, sau în fine lemnăria cu o variație a aceluiaș indice de 3445, 2690, 2475 și 3661 la aceleași epoci și admitem că unele prețuri s'au coborât într'adevăr într'o măsură oarecare. Această coborâre însă s'a făcut astfel încât indicele prețurilor de detaliu, preț care interesează deci marea masă a consumatorilor, a rămas permanent inferior indicelui costului vieții. Așa de exemplu pentru perioada Ian.—Sept. incl. 1930, acești indici au fost respectiv: 4070—4250; 4075—4250; 4060—4240; 4045—4230; 4037—4226; 4033—4223; 4028—4217; 4024—4215; 4020—4211, iar în 1931 aceiaș perioadă ei au fost: 3072—3222; 3029—3215; 2975—3184; 2871—3078; 2872—3077; 2828—3033; 2775—2972; 2729—2939; și 2656—2884⁴⁾. Precum se vede din cifrele înșirate în tot decursul celor doi ani, indicele costului vieții a fost permanent superior celui al prețurilor de detaliu. Aceasta în ce privește fara noastră.

În străinătate lucrurile s'au petrecut sub aceeaș înfățișare. Acest fapt ni-l demonstrează tablourile de mai jos ale căror numere indice sunt date în raport cu anul 1913/14 (1913/14 indicele = 100). Astfel am avut pentru August 1930 și 1931 următorii indici în diferitele țări⁵⁾:

1. Anglia, prețul engros, 119 și 102, costul vieții 154 și 107, alimentele 138 și 130, îmbrăcămintea 205 și 175, chiria 153 și 154.

2. Austria, în aceeaș ordine, 119 și 109, 113 și 107, 121 și 108, 183 și 162, 22 și 25.

3. Cehoslovacia, detto, 120 și 112, 103 și 101, 115 și 109, lipsind datele pentru îmbrăcămintea și chiria.

³⁾ Vezi ziarul „Argus” Nr. din 1 Ianuarie 1932, articolul: Index numbers pe 1932 de dr. Al. Hallunga.

⁴⁾ Vezi ziarul „Universul” Nr. 4 din 6 Ianuarie 1932, articolul: Anul comercial 1931, de T. A. Teodoru.

⁵⁾ Vezi ziarul „Curentul” de Luni 4 Ianuarie 1932, articolul: Prețurile de engros și detail.

4. Elveția, 126 și 110, 159 și 150, 152 și 141, 160 și 145, 185 și 187.

5. Franța, 111 și 103, 116 și 120, 120 și 130, lipsind datele pentru îmbrăcăminte și chirie.

6. Germania, (lipsește datele prețului engros) 149 și 137, 145 și 130, 163 și 140, 130 și 132.

7. Polonia, 99 și 87, 119 și 107, 122 și 105, 171 și 154, 58 și 58.

8. Statele Unite, 84 și 70, 156 și 140, 150 și 118, lipsește îmbrăcăminte Aug. 1930 ea fiind 150 la Aug. 1931, 146 și 146.

O scurtă privire asupra tablourilor de mai sus, ne arată că fenomenul remarcant la noi asupra costului vieții în raport cu prețurile de detalii este același și în țările străine, adică cu toată scăderea prețurilor destul de sensibilă de altfel, costul vieții este totuși superior lor. Așa de exemplu deși în Anglia prețurile de engros au scăzut de la 119 cât era indicele lor în anul 1930 la 102 în 1931, deci cu 17 puncte, costul vieții a scăzut numai cu 7 puncte, adică de la 154 cât era în 1930 la 147 în 1931. Dacă am considera descreșterile procentual, atunci vom observa discrepanța relativ mai comparabilă. În această alternativă prețurile de engros ar fi scăzut cu 14.29% iar acela al costului vieții, abia cu 5.6%. Disproporția este evidentă. Și să se observe că indicii arătați de noi sunt cu mici variații, cam aceiași în toate țările.

Curioasă însă se pare variația indicelui costului chiriei, care dacă în unele țări a rămas constant, în altele s'a urcat într'un raport vizibil, dar nicăieri nu a descrescut. În felul acesta privind rezultatele, concluziunile noastre din articolul: *Problema construcțiilor*⁶⁾ rămân în mod documentat în vigoare.

În lumina datelor înșirate deci, nici unul din cele două deziderate, ce se scontau prin micșorarea retribuțiilor și în consecință prin racordarea prețurilor produselor industriale la cele agricole nu s'a putut realiza. Pentru că dacă unele produse industriale s'au mai ieftinit, s'au ieftinit indirect și produsele agricole, iar diferența de prețuri a rămas relativ aceeași, iar micșorarea retribuțiilor dacă a reușit să influențeze o reducere a prețurilor a impus un standard de viață inferior necesităților și realităților.

Se pare deci că ne-am găsi într'un cerc vicios din care nu există scăpare. Și chiar așa este.

Măsurile luate pentru preîntâmpinarea crizei n'au fost nicăieri eficiente, pentru că ceea ce a caracterizat capitalismul de la ivirea lui, a fost nu reducerea, ci mărirea producției prin caracteristicul stimulent de consumație, pe care el la exercitat permanent, scoțând în fiecare an serii noi de produse utile.

Pe urmă reducerile de personal și retribuțiuni au fost făcute în mod irațional. Trebuia să se aibă în vedere prin ele ca marea masă a consumatorilor să rămână cât mai puțin influențată, adică să se dea pe cât posibil acces la muncă la mari mase de oameni. În felul acesta se înțelege am fi putut ajunge la rezultatele dorite. Altfel rămânem în cercul vicios pe care l-am răzut și pentru ieșirea din el, cu greu vom găsi o soluție.

Ing. Gh. Brânduș

Situația schimbului și relațiilor economice internaționale în 1931.

Anul 1930 — sfârșise într'un frumos început de colaborare economică internațională. Conferința economică de la Geneva din 24 Martie 1930 — preconizase o pace vamală, iar a doua conferință internațională pentru colaborarea economică între state de la Geneva (Nov. 1930) a făcut propuneri concrete pentru reducerea taxelor vamale — prin tratate între țările liber schimbiste — Anglia și Olanda și celelalte țări. Aceiași conferință propunea și înțelegeri particulare între state, pentru stabilirea unor regimuri preferențiale pentru țările agricole din Sud-Ostul european — de către țările industriale.

Și anul 1931 n'a adus nimic din tot ce se promisese în 1930.

Marile tratative de înțelegeri regionale între state cu interese apropiate n'au mai fost continuate. Astfel s'a întâmplat cu tratativele începute la 22 Decembrie 1930, între Belgia, Olanda, Danemarca, Suedia și Norvegia. Același lucru pentru tratativele începute între celelalte țări baltice (Finlanda, Lituania, Estonia și Letonia). Cât privește mult trâmbițatul bloc agrar al țărilor Dunărene — toată activitatea începută în 1930, — s'a continuat tot în conferințe.

Nici încercările izolate între state n'au avut mai mult succes. Convențiile dintre Anglia și Olanda cu celelalte țări — au rămas în stadiul unor invitații trimise de Anglia aproape tuturor țărilor europene.

Convențiile pentru un regim preferențial pentru țările agricole dunărene — păreau pornite pe un drum mai bun. Deși tratativele durează din Ianuarie, până în Iunie, se reușește totuși încheierea tratatului German-Român pentru un regim preferențial acordat porumbului și se-

⁶⁾ Vezi Revista Economică nrul 43 din 24 Oct. 1931.

cărei la 27 Iunie și cu Ungaria, pentru grâu, tot de către Germania, la 18 Iulie L. N., în sesiunea din Septembrie a găsit tratatele în spiritul conferinței din Noembrie 1930, dar aplicarea lor în Noembrie 1931, n'a putut avea loc, din cauza pretențiilor unor state, cari aveau cu Germania tratate cu clauza națiunii celei mai favorizate (Argentina, Cehoslovacia și Turcia).

Tot începutul anului, a văzut încercarea cu caracter pronunțat politic, a uniunii vamale Austro-Germane, și care a fost și motivul principal al nereușitei proiectului.

A doua jumătate a anului aduce însă cea mai importantă lovitură schimbului internațional, odată cu criza lirei sterline. Măsurile pentru controlul devizelor, alături de măsurile de protecționism vamal, înrăutățesc tot mai mult comerțul și schimbul internațional. În același timp o puternică mișcare cu caracter național-economic, face o intensă propagandă, în special în Anglia și Germania, pentru sprijinul produselor naționale, prin cumpărarea și consumul acestor produse.

În afară de situația generală economică, care a contribuit mult la slăbirea comerțului mondial, măsurile luate de state, cu caracter de politică economică, și cari au dus la acest rezultat, sunt în general:

1. Taxe vamale urcate la importul produselor străine.
2. Fixarea de contingente anumite pentru importul unor produse.
3. Controlul circulației devizelor.

În cea dintâi categorie, apar în primul rând, țările până acum liber-schimbiste, Anglia și Olanda. Anglia începe cu o lege împotriva dumpingului, introduce taxe vamale pentru produsele industriale și în urmă (28 Nov.) și taxe pentru legume și fructe. Olanda care avea numai taxe vamale fiscale, le urcă pe acestea cu 25% și introduce taxe mari pentru importul cărnii. Taxe vamale urcate, apar pentru produse agricole în Belgia și Franța, pentru articole de lux în Danemarca și aproape pentru toate produsele în Austria.

Între țările, cari au introdus contingentarea la import, în cel dintâi rând este Franța, care deja din August a introdus contingente, pentru unele produse agricole. Contingentare cu caracter agricol a introdus Austria și Cehoslovacia, măsură care lovește în primul rând exportul nostru de vite — important — mai ales în Austria. Pentru produse industriale, în special față de Germania, a introdus Elveția o contingentare a importului, iar Spania o măsură cu caracter general. Pe lângă contingentare unele țări au introdus măsuri cu caracter prohibitiv pentru unele articole, (Polonia, Danemarca) în același timp cu prime la export pentru produse proprii.

Cum am amintit, criza lirei sterline a determinat un număr mare de țări să institue un control al devizelor, (18 țări în Europa) control pe care unele țări îl întrebunțează ca măsură de politică vamală; fiind sărace în devize le liberează în cantitate foarte mică, sau deloc, stângându-și astfel importul. (Austria, Ungaria, Letonia și Danemarca).

În cadrul acestei situații este numai naturală o importantă scădere a comerțului mondial, care

numai în cursul anului 1931 a suferit o scădere de 27% din valoarea lui totală. Scăderea mai importantă este pentru țările transoceanice, dar diferența nu este mare, față de țările europene. Dintre țările cari au suferit mai mult pe urma scăderii comerțului lor extern sunt în primul rând Statele Unite, cari și-au văzut exportul micșorat față de 1929 cu 53.5% și în al doilea rând Anglia cu o scădere pentru aceeași perioadă de 46.8%.

Scăderea cea mai slabă o are Germania, numai de 28.8% pentru același timp. Grație acestui fapt mai ales cu însemnata scădere a importului (49.9%) Germania reușește la sfârșitul anului 1931 să aibă un sold activ al balanței plăților (epuizând și plata reparațiilor și anuităților) de 3.3 miliarde Mărci, în timp ce Statele Unite arată un sold al balanței plăților de numai 1,390 miliarde mărci, Franța un sold activ numai de 0.067 miliarde Mărci și Anglia un sold pasiv de 2,641 miliarde Mărci, după ce în anul 1929 avusese aceeași sumă ca sold activ al balanței plăților. Situația Franței este datorită importantului sold pasiv al balanței comerciale 1931 (1.900 miliarde Mărci) pe care îl acoperă cu plățile pe cari debitorii străini le fac Franței reușind să aibe soldul activ arătat dar care este cu 800 mill. mărci mai mic decât de anul trecut și cu 1,500 miliarde Mărci, decât în 1929. (Cifrele pentru 1931, sunt aproximative după o evaluare a lui „Berliner Börsen Zeitung“).

La sfârșitul acestui an, niciieri nici o speranță de îndreptare, mai mult s'a mai vorbit de războiul vamal între Anglia și Franța și între Germania și Elveția, iar tendințele de anarhie economică, găsesc mereu adepți în Europa (Germania) cât și în Statele-Unite. Aceste tendințe alături de creșterea continuă a barierei vamale, pretutindeni, nu sunt fapte cari să bucore, căci cu toate pretențiile unor teoreticieni ai naționalismului economic la absurd, interdependența economică nu este numai un cuvânt pentru conferințele internaționale și asta un motiv mai mult pentruca să nu putem aștepta curând o îmbunătățire a situației.

NICOLAE PETRA jun.

Dela „Solidaritatea“.

Comunicat.

Asociațiunea băncilor române din ținuturile de dincoaci de Carpați „Solidaritatea“, Sibiu, în baza autorizațiunii primite dela adunarea reprezentanților băncilor ținută, în 24 I. c. la Cluj, comunică băncilor membre că adunarea a luat la cunoștință tipărirea memoriului pregătit în chestia proiectului de lege pentru conversiunea datoriiilor agricole și în continuare a discutat chestiunile indicate în programul publicat al adunării.

Relativ la aceste chestiuni adunarea și-a fixat punctul său de vedere în următoarele:

Băncile mijocii și mici se vor nîzi ca în marginile încasărilor făcute în decursul timpului, în mod proporțional și în eşalonări potrivite împrejurărilor, să facă față după putință replăților depunerilor abzise, asigurând continuitatea funcțiunii și contribuind la liniștirea deponenților până după clarificarea situațiunii de azi.

Pentru aceasta clarificare se va stăruî prin cei chemați ca să se dispună din partea autorității publice o procedură uniformă, care să asigure de o parte interesele deponenților, iar de altă parte să nu turbure mersul afacerilor la băncile, care administrează depunerile.

Chestia transformării băncilor mijlocii și mici în bănci populare, — adunarea reprezentanților băncilor a amânat-o până ce proiectul de lege pentru reglementarea comerțului bancar, va deveni lege.

Bilanțul pentru anul 1931 — după trecerea zilei de 15 Februarie a. c. — se va încheia din partea băncilor mijlocii și mici, cu stricta observare a principiilor cuprinse în circulara Băncii Naționale a României, adresată tuturor băncilor, în aceasta materie și publicată și în această revistă.

Administrația uniformă a depunerilor la bănci, pentru combaterea concurenței ilicite va fi de actualitate numai pentru cazul normalizării situațiunii prezente și după ce se va cunoaște măsura legislativă cu privire la conversiunea de drept și a ținutei Băncii Naționale a României cu referire la etalonul de scont.

Către băncile românești din ținuturile de dincoace de Carpați.

Asociațiunea „Solidaritatea” sollicitată din partea locurilor competente dorește să înainteze Comisiunii tehnice a Camerei deputaților, care pregătește textul definitiv al proiectului de lege relativ la conversiunea datorțiilor agricole, — un tablou complet despre toate acele bănci din ținuturile noastre, care în parte covârșitoare s'au ocupat cu acordări de credite agricole. Scopul acestui tablou este ca în baza lui să se stăruie ca băncile membre ale Asociațiunii „Solidaritatea” să fie considerate, după natura operațiunilor lor, ca bănci populare și să fie similar luate în considerațiune cu băncile populare din Vechiul Regat.

Consiliul de administrație al „Solidarității” invită băncile românești din ținuturile de dincoace de Carpați, ca cu *reînțoarcerea poștei* să trimită declarațiunile obligatoare pentru a fi trecute pe tablou. Declarațiunea este a se adresa asociațiunii „Solidaritatea” Sibiu, Strada Bayer Nr. 2.

Consiliul de administrație atrage atențiunea băncilor asupra informațiunilor publicate despre deciziile luate în ședințele dela 22 și 28 l. c. și invită conducerea băncilor de a se acomoda celor cuprinse în acele informațiuni.

Băncile mijlocii și mici vor trimite taxele și cotizațiunile lor deodată cu declarațiunea obligatoare, prin mandat poștal la adresa mai sus scrisă. Băncile mari: Banca Albina, Sibiu, Banca Agrară Cluj, Banca „Cassa Noastră”, Sătmăr, Banca Centrală pentru comerț și industrie, Cluj și Banca Victoria Arad, sunt rugate a deschide asociațiunii „Solidaritatea” câte un cont în care să treacă contribuțiunile lor, la dispozițiunea „Solidarității”, trimițând o specificațiune a taxelor și cotizațiunilor achitate.

Conform hotărârii adunării reprezentanților băncilor ținută în 10 și 24 l. c. în Cluj pe tablou vor putea intra numai acele bănci ca membre a „Solidarității”, care vor fi achitate efectiv toate obligamentele lor bănești față de asociațiune și față de organul ei oficial.

În interesul lor bine priceput toate băncile românești din ținuturile de dincoace de Carpați, vor trebui să satisfacă obligamentelor impuse, ca să nu decadă dela favorul de a fi trecute pe tablou și de a fi împărțite de tratament similar băncilor populare din Vechiul Regat.

Informațiuni.

Direcțiunea asociației băncilor române din ținuturile de dincoace de Carpați „Solidaritatea”, a ținut în 22 și 28 l. c., ședințe în Sibiu, în care după constituire s'a ocupat cu deliberarea obiectivelor curente, care cereau o grabnică rezolvire.

Asupra deciziunilor luate de Direcțiune se dau publicității pentru cercurile interesate următoarele informațiuni:

S'a luat act de hotărârile adunării generale și s'a decis:

ca bilanțurile încheiate pentru cei 5 ani din urmă să fie înaintate împreună cu procesul verbal al adunării generale Camerei de Comerț și Industrie Sibiu, pentru a fi așezate la dosarul însoțirii.

Pentru acoperirea deficitului constatat cu sfârșitul anului 1931, să se insiste pentru încassarea restanțelor de abonament și de inserțiuni. Spre acest scop restanțierii să fie somați de către juriconsultul asociației ca în termen de 10 zile să achite restanța, iar întrucât somațiunea ar rămânea fără rezultat, în baza extraselor de cont să fie exoperat mandat de plată în contra lor, dela judecătoria competentă.

Consiliul a decis a propune adunării din 24 Ian. a. c. dela Cluj a reprezentanților băncilor românești din ținuturile de dincoace de Carpați, ca să admită drept contribuții din partea băncilor membre pentru susținerea organismului asociațiunii unele cotizațiuni:

1. Taxa de înscriere statutară odată pentru totdeauna, de 5 Lei, după fieștecare 10.000.— Lei al capitalului societar, dela acele bănci membre, care se înscriu din nou ori înscrise de mai înainte, conform registrelor, nu au achitat-o.

3. Taxa fundamentală anuală cu considerațiune la capitalul societar al băncilor membre și anume:

după un capital până la un milion Lei	1.000.—
dela 1— 5 milioane	1.500.—
5—20	2.000.—
20—50	2.500.—
peste 50	3.000.—

Pentru această taxă băncile membre vor primi în anul 1932 gratuit „Revista Economică” și publicarea în această revistă a bilanțului împreună cu invitarea adunării generale ordinare.

3. Taxa anuală progresivă de 2 Lei după tot câte 10.000.— Lei capital societar pentru susținerea biroului asociațiunii.

Direcțiunea a decis ca să li-se aducă la cunoștință băncilor membre că în tabloul cerut de Comisiunea tehnică a Camerei deputaților, care discută proiectul de lege pentru conversiunea datorțiilor agricole, — ca membre a „Solidarității” vor putea fi trecute numai acele bănci, care vor achita deodată cu declarațiunea de introducere în tablou, restanțele de abonament și inserțiuni,

taxa de înscriere — întrucât nu este plătită conform registrelor asociațiunii — taxa fundamentală anuală și taxa progresivă în proporțiunea capitalului societar pentru anul 1932.

S'a luat act că Comisiunea instituită la Cluj de către adunarea reprezentanților băncilor ținută la 10 I. c., a lansat către băncile interesate un apel pentru acoperirea cheltuelilor de tipărire, editare și răspândire a memoriului și a anexelor pregătite din însărcinarea adunării și că aceste contribuiri nu intră în venitele ordinare contemplate și sunt resurse extraordinare menite a acoperi cheltuelile avute cu memoriul.

După ce taxele amintite mai sus, efectiv au intrat la cassa asociațiunii, — Direcțiunea va stabili un buget al cheltuelilor în care vor fi luate pozițiuni de erogațiune pentru redactarea și editarea Revistei Economice, pentru angajarea unei persoane însărcinată cu agendele secretariatului și pentru alte cheltueli materiale și de birou.

Tabloul acelor persoane, cari ar fi a să numi ca revizori experți pentru revizuirea bilanțului băncilor membre pe anul 1932 se va pregăti, având a se completa cu unele persoane, care au fost trecute cu vederea din nebagare de seamă.

Acest tablou după stabilire din partea Direcțiunii, se va publica la timpul său în organul oficial al asociației.

Asociațiunea „Solidaritatea” înființată pe vremuri ca societate comercială cooperativă, după scopul ei nepatrimonial este o asociațiune profesională și în urmare statutele ei vor trebui adaptate acestei stări faptice de lucru.

Diracțiunea în urmare a decis de a se pregăti pentru o viitoare adunare generală adaptarea statutelor, legii asociațiunilor și transformarea „Solidarității” într'o asociațiune profesională.

În ședința dela 28 I. c, Direcțiunea a stabilit textul circularii adresate băncilor românești din ținuturile de dincoace de Carpați, prin care a invitat pe acestea să facă declarațiune obligatorie, că dorește a fi trecute pe tabloul băncilor membre ale „Solidarității”, care tablou să fie înaintat Comisiunii tehnice a Camerei deputaților, care se ocupă de proiectul conversiunii datorțiilor agricole. Scopul înaintării tabloului este ca băncile membre ale „Solidarității” să fie similar tratate ca și băncile populare din Vechiul Regat cu considerare la efectul conversiunii de drept.

Totodată Direcțiunea din încredințarea adunării reprezentanților băncilor ținută la 24 I. c. în continuare la Cluj, — a făcut un comunicat despre hotărârile acestei adunări prin care aduce la cunoștința băncilor membre spre conformare deciziile luate relativ la toate obiectele puse în discuțiune pentru adunare.

În fine Direcțiunea a decis să publice un anunț pentru ocuparea locului de secretar al asociațiunii „Solidaritatea” pentru ca să poată face față lucrărilor ce sunt a se efectua pentru interesele băncilor membre.

Anunț.

Asociația băncilor române „Solidaritatea” dorind a desfășura în sensul statutelor sale o activitate mai intensă în favorul băncilor membre, va reorganiza serviciul secretariatului cu un birou propriu.

Acei domni mai tînări, licențiați în drept ori în științe comerciale și financiare, cari ar reflecta la această activitate și au domiciliul și ocupațiunea în Sibiu, — sunt rugați a se adresa în scris asociațiunii, indicând că până la 1 Mai a. c. în mod provizor — până la familiarizare cu agențele — sub ce condiții s'ar angaja la lucrările de secretariat.

Adresele sunt a se preda până la 10 Februarie a. c. dlui Const. Popp, vicepreședinte, (Banca „Albina”), Sibiu Str. Bayer Nr. 2.

DIRECȚIUNEA „SOLIDARITĂȚII”.

CRONICA

Bilanțul băncii „Albina” Sibiu pe anul 1931. Precum suntem informați banca „Albina”, Sibiu și-a încheiat bilanțul pe anul expirat cu active totale de Lei 1,663.493.469 și la un venit brut de Lei 174.655.828 cu un beneficiu net de Lei 28,208.742, din care s'a folosit pentru dotarea „Fondului pentru creanțe dubioase” suma de Lei 14,507.375.

Totalul fondurilor de rezervă și pentru creanțe dubioase s'a urcat astfel la Lei 87,619.736.

Din totalul beneficiului net pe 1931 de Lei 28,208.742 și după dotarea fondului pentru creanțe dubioase, cu Lei 14,507.375, rămâne disponibil pentru distribuire conform hotărârii, ce va lua adunarea generală proximă, suma de Lei 13,701.367. Totalul plasamentelor (împrumuturilor) băncii „Albina” se cifrează cu Lei 1,455.280.122, din cari plasamentele (împrumuturile) agricole fac circa 25%.

Consfătuirea continuativă a băncilor noastre. Duminica trecută, la 24 crt., băncile noastre au continuat în Cluj discuțiunile începute la 10 crt. asupra chestiunilor dela ordinea zilei.

Ședința a fost prezidată de dl senator Petre Drăghici, președintele „Solidarității”, asistat de dnii dr. G. Gherman, Marius Peculea, Valeriu Ghircioaș, dr. Traian Nichicșu și Victor Pop și au fost reprezentate a număr însemnat de bănci.

S'a luat la cunoștință tipărirea și distribuirea „Memoriului” băncilor noastre, în legătură cu proiectul de lege asupra conversiunii datorțiilor agricole, ce urmează a se prezenta factorilor în cădere din capitală, precum și planul de lucru al „Solidarității” pentru viitor întru apărarea intereselor băncilor noastre.

S'a mai prezentat adunării un referat asupra memoriului, ce au înaintat băncile maghiare din Ardeal guvernului în chestiunea datorțiilor agricole și a proiectului de conversiune și în fine s'a discutat chestiunea încheierii bilanțurilor pentru anul trecut. Hotărârile luate asupra chestiunii din urmă se găsesc în alt loc a revistei noastre.

„DECEBAL“, institut de credit și economii, DEVA.**CONVOCARE.**

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „DECEBAL“ din Deva sunt convocați prin aceasta la

adunarea generală ordinară,

pentru ziua de 17 Februarie 1932 orele 3½ p. m., care se va ține în localul Băncii din Deva — în lipsa membrilor recerși, adunarea se va ține în înțelesul art. 22 din statute la 24 Februarie 1932, tot la timpul și locul indicat — cu următorul

Program:

1. Constituirea adunării și designarea alor 2 notari și 2 scrutinători;
2. Modificarea art. 54 din statute.
3. Raportul anual al Consiliului de administrație și Comitetului de cenzori, prezentarea și aprobarea Bilanțului și Contului de Profit și Pierdere pe anul 1931, deciziunea asupra împărțirii beneficiului net și descărcarea;
4. Alegerea alor 3 membri în Consiliul de administrație pe durata de 3 ani și un membru pe 2 ani;
5. Alegerea Comitetului de Cenzori pe durata de 3 ani;
6. Eventuale propuneri.

Deva, 13 Ianuarie 1932.

Consiliul de administrație.

Notă. Domnii acționari cari doresc a participa cu drept de vot la Adunarea Generală, sunt rugați ca în baza art. 19 din statute să binevoiască a-și depune acțiunile cu 24 ore înainte de Adunarea Generală la casieria Băncii „DECEBAL“.

Active.		Contul Bilanț la 31 Decembrie 1931.		Pasive.	
	Lei	b.		Lei	b.
Casa în numerar	124.863	—	Capital	5.010.000	—
Scout	21.994.623	—	Fonduri:		
Obligațiuni cu acop. hipotecară	2.000.188	—	de rezervă statutar	826.714	—
" " cavenți	2.731.497	—	pentru dubioase	896.720	—
Conturi-curente cu acoperire hip. și gir	5.988.999	—	alte fonduri	86.311	—
Efecte și acțiuni proprietatea băncii	500.928	—	Depuneri spre fructificare	17.583.410	—
Diverși debitori	43.492	—	Conturi-curente creditoare	1.793.824	—
Imobile (Palatul de pe Piața Unirii, Casa din strada Decebal, Morile din str. Uzina Electrică și Cuza Vodă)	3.901.535	—	Reșcont	10.253.460	—
Mobilier	386.891	—	Diverși creditori	25.780	—
Avansuri rambursabile	163.830	—	Dividend neridicat	17.154	—
			Conturi tranzitorii	1.068.316	—
			Beneficiul anului 1931	677.508	—
			Reportat la fond pentru dubioase	370.000	—
	37.839.397	—		307.508	—
				37.839.397	—

Debit.		Contul de Profit și Pierderi la 31 Decembrie 1931.		Credit.	
	Lei	b.		Lei	b.
Impozite, taxe către stat și comună	279.051	—	Dobânzi, comisioane, chirii, venituri diverse etc.	3.727.873	—
Cheltuieli generale	593.052	—			
Salarii	744.550	—			
Dobânzi la depuneri spre fructificare	1.433.712	—			
Rezervă pt. creanțe dub. scutită de impozit	370.000	—			
Beneficiul net pe anul 1931	677.508	—			
Minus rezerva de sus scutită de impozit	370.000	—			
	3.727.873	—			
				3.727.873	—

Deva, la 31 Decembrie 1931.

Livia Groza m. p., director executiv.

Pentru contabilitate: Constantin Ionescu m. p., șef contabil.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Dr. Petru Groza m. p., președinte. Valer Candrea m. p. Aug. Herbay m. p. Tatos Grigoriu m. p.
Iosif Botean m. p. George Popoviciu m. p. Adam Lula m. p. Nicolae Duma m. p. Dr. Cornel Moldovan m. p., Băița.

Am verificat prezentul cont și l-am aflat în concordanță cu registrele.

COMITETUL DE CENSORI:

Adam Leșnicu m. p., președinte. Adam Groza m. p. Abel Rotea m. p.
Petru Guia m. p. Inocențiu Tîrja m. p.

„CRIȘANA“, institut de credit și economii în Brad.**CONVOCARE**

Domnii acționari ai Institutului de credit și economii „CRIȘANA“ sunt invitați prin aceasta să participe la

a XXIII-a adunare generală ordinară,

care se va ține **Marți în 22 Martie 1932 la orele 3 p. m.**, iar în cazul, că nu se vor prezenta acționari în număr suficient, adunarea generală se va ține **la 29 Martie 1932, în localul Institutului din Brad, cu următoarea**

Ordine de zi:

1. **Constituirea.**
2. **Raportul Consiliului de Administrație și al Comitetului de Censori, Bilanțul anului 1931, distribuirea profitului și darea absoluturilor.**
3. **Alegerea alor 4 membri în Consiliul de Administrație pe termen de 3 ani.**
4. **Fixarea jetoanelor de prezență pentru Consiliul de Administrație și a speșelor de călătorie pentru Comitetul de Censori.**

Domnilor acționari!

Venim să Vă aducem la cunoștință, că în decursul anului 1931, am făcut mai multe descinderi, la centrală și sucursale, pentru a ne exercita atribuțiile și pentru a ne împlini datoria, ce ne-o impune mandatul de censored, primit dela D-voastre. Ca urmare Vă asigurăm, că la Bancă se face bună gospodărie, și că ea continuă a progresa.

Am examinat și verificat și socotelile anuale, pe cari le-am găsit în bună ordine. Aprobăm felul cum au fost încheiate și spiritul de prevedere și prudență, găsit la baza lor.

În consecință, Vă propunem:

1. Să luați la cunoștință raportul General al Consiliului de Administrație.
2. Să aprobați socotelile despre încheierea gestiunii a 1931, așa cum au fost ele făcute de Consiliul de Adție.
3. Să aprobați propunerile Consiliului de Administrație cu privire la repartizarea profitului net de Lei 1.720.345
4. Să primiți și celelalte propunerile ale Consiliului de Administrație, — și
5. Să binevoiți a da descărcare convenită atât Consiliului de Administrație, cât și nouă.

Brad, la 22 Ianuarie 1932.

ss. **Brutus Păcuraru**, expert-contabil.

COMITETUL DE CENSORI:

ss. **Iosif Comșa**, președinte. ss. **Alexandru Draia**. ss. **Ioachim Ivan** ss. **Ioan Fugătă**. ss. **Petru Câmpean**, membrii.

Activ.**Contul Bilanț la 31 Decembrie 1931.****Pasiv.**

		Lei b.				Lei b.	
Cassa în numerar	2.879.688—			Capital societar		10.000.000—	
Disponibil la bănci	1.256.592—	4.136.380—		Fond general de rezervă	4.500.000—		
Cambii	47.583.687—			Fond special de rezervă	600.000—		
Cambii cu acoperire ipot.	14.255.444—	61.839.131—		Rezerve pt. creanțe dubioase	1.800.000—		
Credite de cont-curent		1.767.200—		Fond de pensuni	2.000.000—		
Efecte proprii		648.393—		Fond filantropic „I. Ghișa“	200.000—		
Imobilele institutului		385.000—		Fondul „V. Damian“	30.000—	9.630.000—	
Mobilier		50.000—		Depuneri spre fructificare	34.510.061—		
				Depuneri în cont-curent	1.066—	34.511.127—	
				Reescont		11.227.230—	
				Dividende nereclamate		31.664—	
				Diverși creditori		217.561—	
				Dobânzi transitoare ant. pro. 1932		1.481.077—	
				Profit net	2.520.345—		
				minus dotațiunea Rezervelor		1.720.345—	
				pentru creanțe dubioase	800.000—		
						8.819.004—	
		68.819.004—					

Debit.**Contul Profit și Pierdere la 31 Decembrie 1931.****Credit.**

		Lei b.				Lei b.	
Dobânzi:				Dobânzi			8.866.507—
după Depuneri	2.837.714—			Dobânzi dela conturi-curente debitoare		252.981—	
după Reescont	1.093.516—			Venit dela efecte		74.205—	
Fondului de rezervă	217.919—			Chirii		157.043—	
Fondului de pensuni	3.141.068—	4.493.345—		Comisioane		341.815—	
Cheltuieli:							
Salarii și bani de locuință	1.865.440—						
Diverse speșe de administrație	536.506—						
Chirii	12.000—						
Jetoane	70.450—						
Impozite	1.425.445—	3.409.841—					
Amortizări		69.000—					
Profit net	2.520.345—						
minus dotațiunea Rezervelor							
pentru creanțe dubioase	800.000—	1.720.345—					
		9.692.531—					9.692.531—

Brad, la 31 Decembrie 1931.

ss. **Ion Ghișa**, director executiv, expert-contabil.

pentru contabilitate ss. **Maria Vecserdi**.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

ss. **Anton Roman**, președinte. ss. **Dr. Nerva Oncu**, v.-președ. ss. **Dr. Cornel Glava**. ss. **Dr. Teodor Băbuția**. ss. **Virgil B. Iz.**
ss. **Ioan Cătean**. ss. **Valer Ambrus**. ss. **Carol Schenk**. ss. **Andron Bogdan**. ss. **Dr. Ioan Groza**. ss. **Dr. Iacob Ōneu**.

COMITETUL DE CENSORI:

Subsemnatul comitet de censored am examinat conturile prezente și le-am aflat exacte.

Brad, la 22 Ianuarie 1932.

ss. **Iosif Comșa**, președ. ss. **Ioan Fugătă**. ss. **Ioachim Ivan**. ss. **Petru Câmpean**. ss. **Alexandru Draia**. ss. **Brutus Păcuraru**, exp. cont.